

De Standaard

recensie door Floris Baeke
16 oktober 2024

Grappig en excentriek: Lazarus gaat overtuigend aan de haal met Goethe in ‘Faust’

De poppen van Paul Contryn zijn prachtig. — © Diego Franssens

Faust is een mengeling van een drama, een muzikale poppenkomedie en een spitant acteerfeest. Grappig en excentriek, maar de jeugdvoorstelling raakt ook grote thema's aan.

Een van de meest complexe werken in de wereldliteratuur bewerkt door Lazarus, de poppen van De Maan en het klassiek muziekensemble deCompagnie? Op papier heeft het iets van een dans met de duivel; een cocktail van al je Mechelse lievelingsdrankjes kan weleens slecht vallen. Maar het resultaat is een spitant acteerfeest, evenveel muzikale poppenkomedie als een drama met een diepzinnige angel.

De Lazarianen hertimmeren Goethes versie: we krijgen een vrouwelijke professor Faust (Ariane van Vliet) die alles weet, maar het leven beu is. De duivel (Joris Van den Brande) belooft om haar gelukkig te maken, en ze sluiten een pact: vanaf het moment dat Faust tevreden is, en wenst dat een moment voor altijd mag duren, moet ze haar ziel aan de duivel geven.

Met de hulp van de duivel wordt Faust stapelverliefd op Geert, een keurige jongen wiens knietjes altijd tegen elkaar plakken (uitgerekend Koen De Graeve speelt de vleesgeworden onschuld). “Ik hou van structuur”, zingt hij met broos stemmetje, begeleid door het voortreffelijke orkest. Maar na een verliefde nacht waarin Geerts schaduw zich verstrengelt met Faust, eist de duivel meedogenloos op wat hem contractueel toekomt: Fausts ziel. Gedwongen door de duivel doodt ze Geerts broer, ruïneert ze daarmee Geerts leven, de enige die haar ooit gelukkig maakte. Ze zien elkaar nooit meer.

Lazarus schotelte dwaasheden en pleziertjes voor zoals we dat van hen gewend zijn: excentrieke typetjes (Greet Jacobs als een sociaal incapabele Limburgse boekenwurm), inventieve analoge special effects (Van den Brande is met zijn vape een menselijke rookmachine) en van de pot gerukte interventies (zoals de hilarisch monotone ballade van de twaalfvingerige darm). De poppen van Paul Contryn, telg van de legendarische poppentheaterfamilie, zijn prachtig: het blijft wonderlijk hoe je met alleen een kop en een paar handen zo’n levendig wezen als Faust kunt neerzetten. En hoe je het dan weer poëtisch kunt laten sterven, zoals wanneer de broer van Geert, een drie meter hoge krachtpatser (Jacobs), dood uit elkaar valt, en alleen de glinstering van rood fluweel achterlaat.

Het drama is wat doorzichtig en de mopjes hebben de bovenhand – het blijft een jeugdvoorstelling. Maar hoewel de grappen de zwaarte verlichten, laten ze die zwaarte niet vervliegen. Dat komt door het verzamelde Mechelse metier, en dat is ook te danken aan de tekst van Van den Brande: de Lazarianen rijmen en dichten erop los, maar ze raken daaronder ook grote thema’s aan. “Hoeveel je met wetenschap ook verlicht,” zegt Geert aan zijn liefje, “er blijft altijd iets in het donker.” Welke kennis doet ertoe? Wat is vooruitgang, en is het altijd goed?

“Alles wat is, gaat ook weer voorbij”, herhaalt Jacobs aan het einde als een mantra. Deze *Faust* leert met verve dat dat niet noodzakelijk somber hoeft te zijn: almachtige kennis of eeuwig geluk laat zich, net als het leven, niet bezitten. En de mooiste momenten in een leven zijn, net als de zwaarste, slechts tijdelijk.